

ג' אשנת תשפ"ג

הג השבועות כבר מאחורינו, ואנו, אחרי שקבלנו את התורה, מגיעים לתקופה של כמה שבועות של שגרת היום יום, כאשר "ספירת הח' פ"ש" כבר מתחילה אצל כל התלמידים.

ואולי נדבר קצת על מערכת היום יום שלנו, בה כל אחד מאתנו הוא אחד מתוך קבוצה. תלמיד אחד מתוך קבוצה של שלושים או ארבעים תלמידים, מורה אחד מתוך צוות ענק של מורים, לקוח אחד מתוך עשרות לקוחות שקונים עכשו לחם וחלב, פקיד אחד, קפאי אחד, רופא אחד... כל אחד מאתנו הוא אחד מתוך קבוצה.

אבל הפרשה הנוכחית מלמדת אותנו שכל אחד מאתנו הוא בעל חשיבות עליונה מצד עצמו. זאת לומדים אנו מפרשת נשא, שבה מתארת בצורה מלאה מתנתו של כל אחד מהנשיאים, אף על פי שבסופו של דבר היתה זו מתנה זרה אצל כל אחד מהנשיאים, אך התורה מפרטת את המתנה של כל נשיא ונשיא, כדי להראות לנו את החשיבות הרבה של כל שבט ושבט, ושל כל פרט ופרט בעם ישראל.

כל אחד מאתנו הוא חשוב, הוא חלק מהפזל, והוא בעל יחודיות ומשמעות משל עצמו. וכל אחד מאתנו נספר באהבה ובחבה על ידי בורא העולם

תפילת שבת

בבקשה לשמור על קדושת העליון ולא לשכוח להעביר לגניזה אחרי שבת.

יוון תשפ"ג

מאת אבי קלנר, אתר חברותא

במדרש רבה מובא, מעשה ברבי מאיר, שהיה דורש בליל שבת בבית הכנסת, והייתה שם אשה אחת ששמעה את דרשתו. כאשר חזרה האישה לביתה מצאה את הנר כבוי. שאל אותה בעלה, היכן היית עד עכשיו? ענתה האישה, שומעת הייתי את דרשתו של רבי מאיר. בעלה שהיה איש ליץ וגס, אמר לה שאין לה כניסה הביתה, עד שתלך ותירק בפניו של רבי מאיר. יצאה האישה מהבית לכיוון בית המדרש בלי לדעת מה לעשות

אלהו הנביא נגלה לרבי מאיר, וסיפר לו את פרטי המעשה. מה עשה רבי מאיר, הלך וישב לו בבית המדרש הגדול, באה האישה לבית המדרש כדי להתפלל, כאשר ראה אותה רבי מאיר, עשה עצמו כמפקה, ושאל את האישה, האם היא יודעת ללחוש לעין (סוג של רפואה לחולה), ענתה האישה, שאינה יודעת, אמר לה רבי מאיר, רקקי שבע פעמים בפני וייטב לך. עשתה האישה כאשר ביקש.

אמר לה רבי מאיר, תאמרי לבעלך, אתה אמרת לי לירוק פעם אחת, ואני רקקתי שבע פעמים. אמרו לו תלמידיו, רבי, כך מבזין דברי תורה? אילו היית אומר לנו היינו מביאים את הבעל, ומלקין אותו על הספסל, ומחזירים לו את אשתו. אמר להם, לא יהיה כבוד מאיר גדול מכבוד קונו, ומה אם שם הקודש, שנכתב בקדושה אמר הכותב שיימחה על המים (באשה סוטה), כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, כבוד מאיר לא כל שכן.

לכאורה צדקו תלמידי רבי מאיר בטענתם, שלא היה לרבה לבזות את עצמו על כך, במקום שילקו את הבעל, ויפטרו את בעיית האישה, ואף רבי מאיר לא ביטל את דברי תלמידיו, אלא אמר רעיון של קל וחומר שלמד מהקדוש ברוך הוא.

רבי מאיר מלמדנו, שלמען שלום בית בין איש לאשתו ראוי לוותר על הכבוד, ואין לחוש אפילו לבזיון התורה, וזאת נלמד מבורא העולם בכבודו ובעצמו, שציווה להטיל קלף, ובו שם ה', כדי לבדוק את הסוטה האם דוברת אמת, שלא קלקלה עם האיש, שבעלה הזהירה, שלא תיסתר עמו, ולמרות שבורא העולם הבלתי מוגבל יכל למצוא דרך אחרת לבדיקת הסוטה ללא מחיית שם הדי'. מכאן, שלשם שלום בית עושים כל פעולה נצרכת, ולא חשים לבזיון התורה.

הציוו "והלכת בדרכיו" (של הקדוש ברוך הוא: מה הוא חנון, אף אתה וכו'). מלמד, שכך היא ההנהגה ולא מידת חסידות, וההנהגה כלולה בדברי הנביא: "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלוך", ואהבת חסד, הכוונה לרדוף ולחפש כיצד ניתן לעשות חסד, כמו מי שאוהב דבר מסוים, ורודף להשיג לעצמו, ונשים לב שהמדרש מביא את הסיפור על רבי מאיר בהקשר לפסוק: "בקש שלום ורדפהו".

אחים יקרים! אנו נלמד מרבי מאיר, ונעשה כל מאמץ על מנת לשמור על השלום בבית, ועל כבודה של האשה. (כשאשה עוצבה ובוכייה, אין ברכה בבית). ובמקרה, שח"ו נוצר יזכור או מריבה, הרי שצריך לעשות מאמץ עליון, כדי להחזיר במהירות את השלווה ואת השלום בבית..

גם מחוץ לבית נתרחק ממחלוקת וממריבות, ורק נשתדל לגרום לאיחוד ולשלום, וכידוע: "אלו דברים שאין להם שיעור... הבאת שלום בין אדם לחבר ובין איש לאשתו", בואו ונהיה מתלמידיו של אהרן "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

פיוט ירושלים

ברכת הכוהנים נערכת במהלך התפילה. הכוהנים, צאצאי הכהנים משרתי המקדש, עומדים כשפניהם אל המתפללים ופניהם מכוסות בטלית, ומברכים את הציבור. הברכה כוללת שלושה פסוקים: "ברוך ד', וישמרך: יאר ד' פניו אליך, ויחנך: ישא ד' פניו אליך, וישם לך שלום: (במדבר, פרק ו'). החזן מקריא את שלושת הפסוקים של הברכה מילה במילה והכוהנים חוזרים אחריו. מכאן בא גם כינוייה של הברכה - "ברכה משולשת". הברכה נקראת גם "נשיאת כפיים", מפני שהכוהנים נושאים בה את ידיהם לפנים, כשאצבעותיהם פסוקות באופן מיוחד.

בתמונה: ברכת כהנים ברוב עם בכותל המערבי.

פיוט תפילה - מרכת כתיב

* מתוך הלכות נשיאת כפיים בקיצור שולחן ערוך.

קשעלו לדוכן, עומדים ופניהם כנגד ארון הקדש שבמזרח, ואומרים מודים דרבנן עם הצבור, ואחר כך אומרים, יהי רצון מלפניך ד' אל קינו ואל קי אבותינו שתהא ברכה זו שציינתנו לברך את עמך ישראל, ברכה שלמה, ול א יהיה בה שום מכשול ועון מעתה ועד עולם. ומארכין בתפלה זו עד שיכלה שליח-הצבור ולך נא להודות, כדי שיענו הצבור אמן גם על תפלה זאת.

השליח צבור אומר:

אל קינו ואל קי אבותינו, ברכנו בברכה וכו' בלחש, ותיבת כ' הנים אומר בקול רם, ובה הוא קורא את הפ' הנים שיברכו. ושוב אומר בלחש, עם קדושך כאומר. ולאחר שקרא שליח-הצבור כ' הנים, מתחילים ומברכים כלם ביחד,

ברוך אתה ה' אל קינו מלך העולם, אשר קדשנו בקדשנו של אהרן, והופכין פניהם כלפי העם, ומסמימים את הברכה, וצונו לברך את עמו ישראל באהבה. ועוניו הצבור אמן. אבל שליח-הצבור ל' א יענה אמן, משום דהוי ה'פסוק.

בשעה שהפ' הנים מברכים את העם, ל' א יביטו ול' א יסיחו דעתם, אלא יהיו עיניהם כלפי מטה, כמו בתפלה, והעם יכינו לברכה, ויהיו פניהם נגד פני הפ' הנים, אבל ל' א יסתכלו בהם. וגם הפ' הנים בעצמם ל' א יסתכלו בידיהם. ונהגו לשלש את הטלית על פניהם, וידיהם חוץ לטלית. וגם הצבור משלשין את הטליתים על פניהם של א יסתכלו

* מתוך המשנה תורה, הלכות תפילה וברכת כוהנים פ' י"ד:

כיצד היא נשיאת כפיים בגבולין: בעת שיגיע שליח ציבור לעבודה, כשיאמר רצה, כל הכוהנים העומדין בבית הכנסת, נעקרים ממקומם והולכין ועולין לדוכן; ועומדין שם, פניהם למול ההיכל ואחוריהם כלפי העם, ואצבעותיהם כפופות לתוך כפיהן, עד שישלים שליח ציבור ההודיה; מחזירין פניהם כלפני העם, ופושטין אצבעותיהן, ומגביהין ידיהם כנגד כתפיהן, ומתחילין "ויברךך" (במדבר ו, כד); ושליח ציבור מקרא אותם, מילה מילה, והם עונים, שנאמר "אמור, להם" (במדבר ו, כג), עד שמשלימין פסוק ראשון, וכל העם עונים אמן. וחוזר שליח ציבור ומקרא אותם פסוק שני מילה מילה, והם עונים, עד שמשלימין פסוק שני, וכל העם עונים אמן. וכן בפסוק שלישי.

ברוך ד', וישמרך. יאר ד' פניו אליך, ויחנך. ישא ד' פניו אליך, וישם לך שלום.

סיוור אשפת

חלק מהסיפור: "מברכתו של אבי נתברכתי" - יעל שושני, אתר [אש התורה](#).

אחד הדברים שאבי הכי נהנה מהם הייתה האפשרות לומר ברכת כהנים בכל שבת. כל כך אהב אבי את הברכה שחינך את בניו בעודם קטנים לעטות טליתות ולהצטרף אליו. אני, בתו הבכורה, אהבתי לעמוד בעזרת נשים, להקשיב לברכתו.

לא תמיד היה אבא כהן. ולא מפני שלא רצה, אלא מפני שלא ידע. ומעשה שהיה כך היה. אבא שלי תמיד ידע שהוא יהודי, אך מלבד בר המצווה שאת זכרה זכר בקושי, לא נהג שום מנהג יהודי, כי לא ידע שום מנהג כזה. אמא, לעומתו, באה מבית מסורת, בו הקפידו על כשרות, ופחות על שבת.

משהתחתנו שכנעה אמא את אבא לשמור שבת. אבא הסכים לנסות ולימים סיפר לי: אמא שלך הייתה חכמה. היא הפכה את השבת לתענוג, אוכל טעים שיחות ארוכות וטילים. לאחר זמן, כבר לא רציתי לחזור לשבוע בלי שבת. עם שמירת השבת באה גם ההליכה לבית הכנסת, ושם נהג ככל יהודי: כישראל פשוט. כשהייתה אמי בהריונה הראשון, הזדמנה לביתם דודה זקנה מצד אבא.

אתה יודע, אמרה לאבא, שאם ייוולד לכם בן, הרי אינכם זקוקים לפדותו בפדיון הבן, כי אתם משפחה של כהנים.

כהנים? התפלא אבא על האינפורמציה החדשה וביקש מאביו, סבא שלי, לבדוק את העניין. סבא, שהיה איש השירות החשאי לשעבר ושומר ראשו האישי של הנשיא רזוולט, הבין הרבה בחקירות, אך מעט ביהדות. כהונה, כך הסיק, ודאי עוברת דרך האם. וכך בירר אצל דודה אחרת על מוצאם והגיע למסקנה לפי מוצאה של הדודה הזו, שהם: לוויים.

כך שודרג אבי ללוי ומצא עצמו נוטל בשמחה את ידיהם של הכהנים בבית הכנסת. כשהורי עברו מפומונה ללוס-אנג'לס, הכירו הכל את אבי כלוי. יתכן והיה ממשיך עד סוף חייו לעלות לתורה שני, לולא אותה דודה, שחזרה לבקר, ואבי בישר לה בשמחה - צודקת, לא היינו צריכים לערוך פדיון הבן לא רק מפני שנולדה לנו בת אלא גם מפני שאנו לוויים.

לוויים? תמהה הדודה, אתם לא לוויים, אתם כהנים! התעקשה. מי חקר את העניין? שאלה.

אבא שלי סיפר לה את מה שאביו אמר לו. אז תחקור בעצמך בבקשה, תבעה. בהזדמנות הראשונה שביקר אבא בפלורידה, תיחקר בנפרד את אביו ואת אחיו. לכולם היה זיכרון מעורפל שכאשר היו קטנים היו עומדים בחגים על הדוכן ונושאים כפיהם למעלה וממלמלים משהו בעברית. אבא שאל רב אם האינפורמציה שבידו מספיקה להפוך אותו לכהן, וקיבל תשובה חיובית.

מששב לבית הכנסת שלו, בבוא אחד החגים, חלץ נעליו, נטל ידיו ועמד לעלות לדוכן. מיד מחו בפניו חבריו בבית הכנסת. אנחנו יודעים שאתה ליצן אבל על דבר כזה לא מתלוצצים!

אבל אני כהן, באמת שאני כהן! נחלץ מידיהם ועלה לדוכן.

אחרי התפילה הסביר לכולם כיצד קודם מישראל ללוי ומלוי לכהן. זה כמו בבדיחה הידועה על אחד שבא לרב ומבקש ממנו שיעשה אותו כהן, שח לו אחד מן המתפללים. הרב אומר לו, אני לא יכול, כהונה זה לא משהו שאפשר לעשות בתשלום. \$1000 עונה לו האיש. בכל זאת אומר הרב, אני לא יכול. \$10,000 עונה האיש. הרב מהסס. \$50,000 אומר האיש, הצעתי האחרונה. הרב שואל אותו: למה אתה כל כך רוצה להיות כהן? והאיש עונה, כי אבא שלי היה כהן וגם סבא שלי היה כהן וגם סבא של סבא שלי היה כהן...

כאשר היו אחיי מגבים את אבא, היה נישא קולו יחד עם קולותיהם. וכאשר היו מתחמקים מן הברכה, הייתי מאמצת אזני לקלוט צליל מברכתו של אבא. ומברכתו של אבא התברכתי.

"יברך ה' וישמרך" הרגשתי באותו רגע שה' הוא המברך אותי ושומר עלי.

"יאר ה' פניו אליך ויחונך", קיוויתי שה' יאיר אלי פניו סוף סוף ויוציא אותי מהמריבות והחיכוכים שבחיי.

"ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום", שלום - זה מה שאני צריכה, וזה גם מה שהרגשתי בזמן הברכה. שלום גדול, גדול ושקט אופף אותי. שלום זמני, שלום של רגע, אבל שלום אמיתי, מבורך. איזו זכות שאבא שלי הוא כהן. שהברכה של ה' עוברת דרכו.

משנפטר אבי לא היה מי שילווח את אחיי הקטנים לדוכן. רק שנה וחודשיים לאחר פטירתו של אבא, בשבת כלה שלי, שהייתה גם שבת בר המצווה של אשר, התארחנו כל המשפחה במלון נאות מדבר, בבאר שבע. שם אלתרנו בית כנסת משפחתי כולו משלנו. בבוקר השבת היה בועז, בעלי לעתיד, החזן במוסף, והקריא לכהנים את הברכה בקולו הערב, בשקט, בשקט, כמעט בלחש, ושלושתם, יוני, אשר ועזרא, עמדו ובירכו אותי ואת כולנו במסורת של אבא, בשקט, בנועם, מכל הלב. ואני הרגשתי את אבא עומד יחד אתם, קולו כמעט שלא נשמע, אך נוכחותו וברכתו מורגשות גם מורגשות. כאילו לא מת. או כאילו על אף המוות הוא ממשיך לחיות בתוכנו, מברך אותנו בברכת כהנים.

יברך ד' וישמרך. יאר ד' פניו אליך ויחונך. ישא ד' פניו אליך וישם לך שלום.

*לעילוי נשמת אבי: רפאל פנחס מאנס הכהן בן שמואל זלמן פיין. נפטר בו' אב לפני 17 שנים, אחרי מאבק עם מחלת הלוקמיה.

אתר [אשפת](#) כל נשיא מנשיאי ישראל הביא למשכן את המתנה הבאה:

- קערת כסף אחת במשקל _____
- מזרק אחד כסף במשקל _____
- שניהם מלאים בלולה ב _____ ל _____
- כף אחת זהב במשקל _____ מלאה _____
- פר אחד בן בקר, איל אחד, _____
- כבש אחד בן שנתו ל _____
- שעיר עזים אחד ל _____
- ולזבח השלמים: _____
- בקר, _____
- אילים, _____
- עתודים, _____
- כבשים בני שנה. _____

בתפזורת הבאה מסתתרים 10 מושגים הקשורים לפרשה. הבה נמצא אותם!

ד	ת	ב	ז	ל	נ	ו	ש	ח	נ
ק	מ	ר	ב	ר	מ	ת	י	א	כ
ו	ה	כ	ס	פ	י	ט	ר	ז	ג
ג	נ	א	ת	י	ה	ע	ה	נ	מ
ר	ל	כ	ח	נ	מ	ג	נ	י	ר
ש	ד	ה	א	ו	ר	ז	מ	ב	ר
ו	ע	נ	א	ש	י	ה	י	צ	י
נ	י	ו	י	ו	י	ו	י	ו	ג
ח	ד	מ	פ	ג	נ	ד	י	ב	א
ש	ב	צ	ק	ה	ה	ט	ו	ס	ק

סיוור הפאסטיק: פרק ה'

תקציר הפרקים הקודמים: משפחה ישראלית הגיעה לאי טסמניה בשליחות הסוכנות היהודית. ילדי המשפחה מצאו בבית את הפפר" קצור שלחן ערוך, ובקשו מהורים ללמד מספר זה, וההורים הסכימו. עוד באותו היום לאחר ארוחת הערב, הזכירו הבנים להורים את הבטחתם.

ערב ערב ישבה המשפחה ולמדה, והלמוד והיה לרציני עד שהחלו לקיים מצוות מעשיות בפועל. במשך הלמוד נתקלו במספר ענינים של א הצליחו לברר בכל חות עצמם, והבנים נעמדו להתפלל לקדוש ברוך הוא שישלח להם רב.

למחרת, כשישבה המשפחה ללמד את השעור הקבוע נשמעה דפיקה על הדלת. האב פתח את הדלת ולא האמין למראה עיניו. רב עמד בפתח! יהודי מזקן חבוש כובע, יציאת מציצה מחלצתו כאותם רבנים מבני ברק וירושלים. לאחר שהתגבר על מבוכתו הזמין האב את האיש להיכנס. "אני שליחו של הרבי מליובאוויטש באוסטרליה", אמר הרב. "קבלתי מהרבי הבקר את המברק הזה". החסיד הושיט את המברק אל האיש המשתומם. היציץ האיש בזמן שליחת המברק וקריאת התפילות

פרצה מפיו. על המברק היתה רשימה שעת המשלוח, וזו היתה זהה לשעה בה עמדו בניו והתפללו שה' ישלח להם רב לעזרה!

האב קרא בהתרגשות את דברי הרבי המפנות לשליחו באוסטרליה: "סע מידי לטסמניה למשפחה הישראלית". שליחו של הרבי הכשיר את המטבח בביתם, קבע מזוזות כשרות בכל פתח, קנה תפילין מהדרות, ומספר ספרי קדש לבית, ופתר להם את כל הבעיות בהם התבטו בזמן הלמוד.